

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	954-06-201
Дата	14.02.2019 г.

1708
г.г.г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието, храните и горите

Изх. № 0201-20
14.02. 2019 г.

ЧРЕЗ

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н НИКОЛАЙ ТИШЕВ

НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ ПГ НА БСП ЗА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № 954-06-201/07.02.2019 г.

Относно: Плащания с компенсаторни инструменти

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТИШЕВ,

В отговор на конкретно поставените от Вас въпроси относно плащания с компенсаторни инструменти (КИ), Ви уведомявам следното:

До промените в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ) през 2014 г., в разпоредбата на чл. 35, ал. 3, във връзка с ал. 1 от закона бе определено, че собствениците на земеделски земи, които подлежат на възстановяване по реда на този закон, но земите им реално не могат да бъдат възстановени поради извършени мероприятия върху тях, се обезщетяват с поименни компенсационни бонове (ПКБ). В цитираната разпоредба е посочено, че ПКБ могат да се ползват само за

закупуване чрез търг на земеделски земи от държавния поземлен фонд (ДПФ), за придобиване на собственост върху застроените и прилежащи площи към сгради/съоръжения от имуществото на прекратените организации в бившите стопански дворове, както и за участие на притежателите им в приватизацията. Относно търговете за продажба на земеделски земи от ДПФ, изрично бе посочено, че на тях могат да участват само притежатели на ПКБ, издадени по реда на ЗСПЗЗ, с които лицата са обезщетени за невъзстановените им земеделски земи.

С изменения и допълнения на ЗСПЗЗ (обн. ДВ, бр. 38 от 2014 г.) в чл. 35 бяха създадените нови ал. 4 и 5, с които се предостави възможност на тези търгове да могат да участват освен притежатели на ПКБ, така и на компенсаторни записи (КЗ) и на жилищни компенсаторни записи (ЖКЗ), издадени по реда на Закона за обезщетяване на собственици на одържавени имоти (ЗОСОИ), като се предвиди двадесет на сто от предложената цена за спечелените имоти да се заплаща с парични средства. С последващи изменения на чл. 35 (изм. ДВ, бр. 42 от 22.05.2018 г.), сумата в размер на двадесет на сто от предложената цена, която е определено да се заплаща с парични средства, се завиши на четиридесет на сто, за да се осигурят равни възможности пред всички участници, поради това, че при недостиг, закупуването на големи количества КИ е трудно, предвид спецификата на тяхната търговия на фондовата борса. Другата цел, която се постига с тази мярка, е и по-справедливо управление на обществения ресурс на ДПФ, при динамичния и непрекъснато повишаващ се пазар на земеделски земи.

Следва да се посочи, че с допускането до участие в търговете за продажба на земеделски земи на притежатели на КЗ и ЖКЗ, законодателят е въвел изключение от въведения принцип, че само притежателите на един от видовете КИ (ПКБ), издадени като обезщетение по реда на ЗСПЗЗ, могат да участват на търговете за продажба на държавни земеделски земи. Тази възможност е предоставена с оглед ограничените възможности за реализацията на тези видове компенсаторни инструменти към настоящия момент, за които до измененията на чл. 35 от ЗСПЗЗ бе предвидено, че с тях може да се участва в приватизационни сделки за закупуване на акции или дялове от търговски дружества, включени в списъка по чл. 11 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол, както и за плащане в други случаи, посочени в чл. 8 от ЗОСОИ. По отношение обаче на сделките по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ, чрез които лицата, придобили собственост върху сгради и съоръжения от имуществото на организациите по §12 от ПЗР на ЗСПЗЗ, имат право да придобият собственост върху застроената и нормативно определената прилежаща площ към тях, в разпоредбите на ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ не е предвидена горепосочената възможност за заплащане стойността на имотите с друг вид непарични платежни средства, освен с ПКБ. В разпоредбата на чл. 45а, ал. 1 от ППЗСПЗЗ е разписано, че стойността на застроените и прилежащи земи по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ се заплаща с парични средства или с равни по стойност ПКБ. Към настоящия момент от страна на Министерството на земеделието, храните и горите не се предвижда преуреждане на плащанията по тази процедура, предвид задълженията на държавата, в лицето на министъра на земеделието, храните и горите, като упражняващ правата на собственика за

държавните земеделски земи, да реализира целево издадените по реда на ЗСПЗЗ поименни компенсационни бонове.

Относно въпроса за организиране и обявяване на следващ търг за продажба на земеделски земи от ДПФ, следва да се има предвид, че основното предназначение на държавните земеделски земи е ползването им за земеделски нужди, което се извършва чрез ежегодното им предоставяне на търг за ползване под наем или аренда, както и за изпълнение на други дейности, предвидени в закона, от които постъпват приходи в държавния бюджет. Независимо от това, периодично са обявявани и търгове за продажба на земеделски земи от ДПФ по реда на Наредба № 16/2000 г. за организиране и провеждане на търгове за продажба на земеделски земи от държавния поземлен фонд на притежатели на поименни компенсационни бонове. Преди обявяване на всеки следващ търг се изисква информация от областните дирекции „Земеделие“ за наличните свободни земи от държавния поземлен фонд, които могат да бъдат предложени за продажба, както и справка от Централния депозитар за общия размер на съответния вид компенсаторни инструменти, които към момента са активни на фондовия пазар. Търговете се обявяват след анализ на предоставената информация, който дава възможност за прилагане на информиран подход при вземане на решение на министъра на земеделието, храните и горите за провеждането им.

До провеждането на последния национален търг през 2012 г., на който бяха обявени за продажба около 115 000 дка земи от ДПФ, от които са спечелени около 85 367 дка, на обща стойност – 72 000 000 поименни компенсационни бонове, са проведени всички възможни общински и областни търгове, за които в Наредба № 16/2000 г. е регламентирано, че се провеждат еднократно, за разлика от националните търгове, които могат да се провеждат многократно - до заличаване на всички издадени като обезщетение за невъзстановени земи, поименни компенсационни бонове.

С оглед възможността за обявяване на следващ национален търг за продажба на земеделски земи от ДПФ на притежатели на КИ, с писмо изх. № 62-256/25.07.2017 г. на Министерството на земеделието, храните и горите е изискана подробна информация от Централния депозитар за общия размер на компенсаторните инструменти (ПКБ, КЗ и ЖКЗ), които са в обръщение на пазара към настоящия момент.

С писмо вх. № 62-256/14.08.2017 г. на Министерството на земеделието, храните и горите, Централният депозитар е предоставил исканата информация, както следва:

- издадените ПКБ са на обща стойност 944 721 013 лв., занулените от тях са на стойност 705 829 422 лв., активните на пазара са 238 891 591 лв., а по сметка на посредници са 23 355 503 лв.;
- издадените КЗ са на обща стойност 700 211 837 лв., занулените от тях са на стойност 548 698 395 лв., активните на пазара са 151 513 442 лв., а по сметка на посредници са 87 442 073 лв.;
- издадените ЖКЗ са на обща стойност 194 956 819 лв., занулените от тях са на стойност 157 307 054 лв., активните на пазара са 37 649 765 лв., а по сметка на посредници са 17 750 487 лв.

Освен това, предвид, че до изменението на редакция на чл. 35 от ЗСПЗЗ, търговете за продажба на земеделските земи от ДПФ се провеждаха по реда и при условията на Наредба № 16/2000 г. за организиране и провеждане на търгове за продажба на земеделски земи от държавния поземлен фонд на притежатели на поименни компенсационни бонове, се предприеха действия за привеждане на подзаконовия нормативен акт в съответствие със законовите изменения, които разшириха кръга на субектите, имащи право да участват на тези търгове.

Междувременно, с Решение на Народното събрание от 19 септември 2017 г., бе възложено на министъра на земеделието, храните и горите, в срок до 31.12.2017 г. да внесе в 44-то Народно събрание доклад, включващ анализ на действащото законодателство, уреждащо материята на поземлените отношения, както и стратегия за комплексното им нормативно уреждане и развитие, като в срок от 10 месеца от приемането на доклада, да внесе в Народното събрание единен законодателен акт, уреждащ обществените отношения в областта на земеползването. В тази връзка, в изготвените анализ и стратегия бе предложено Наредба № 16/2000 г. да се отмени, предвид, че част от текстовете ѝ вече не намират практическо приложение с оглед нивото, на което към настоящия момент се провеждат търговете (само национални), както и несъответствието ѝ със законовите разпоредби относно кръга на субектите, които могат да участват на тези търгове, като в проектозакона се разпишат правила за организиране и провеждане на търговете за продажба на земеделски земи от ДПФ, съобразени с актуалните условия.

Изготвеният проект на Закон за поземлените отношения и опазването на земеделските земи бе представен в Комисията по земеделието и храните към 44-то Народно събрание и след проведена дискусия, бе решено да се разшири обхвата на законопроекта, като в него бъдат включени и други закони, имащи отношение към тази материя. В тази връзка, с ново Решение на Народното събрание, прието на 12 октомври 2018 г. (обн. ДВ, бр. 85 от 16.10.2018 г.), бе изменено Решението на Народното събрание от 19 септември 2017 г., като срокът, в който министърът на земеделието, храните и горите следваше да представи в Министерския съвет законопроект, съобразен с получените бележки, бе удължен до 28 февруари 2019 г. В процедурата по обществено обсъждане на преработения законопроект обаче, постъпиха голям брой противоречиви становища от граждани и браншови организации, което наложи организиране и провеждане на работна среща на 25.01.2019 г. в Министерството на земеделието, храните и горите с представители на браншовите организации в сектора. На срещата браншовите организации се обединиха около необходимостта да се удължи срока за изготвяне на законопроекта, като се създаде нова работна група, с включване на експерти от бранша, която да обсъди съществуващите поземлени отношения, в условията на широк обществен дебат, както и да изготви нов проект на закон с участието на всички заинтересованите страни. В тази връзка ще бъде внесено предложение за изменение на Решението на Народното събрание от 12 октомври 2018 г., с което е възложено на министъра на земеделието, храните и горите да внесе законопроекта в Министерския съвет до 28

февруари 2019 г.

С оглед гореизложеното, управленско решение за провеждане на следващ национален търг за продажба на земеделски земи от ДПФ може да бъде взето, след влизане в сила на закона и изготвянето на правилник за прилагането му, в 6-месечен срок от публикуването на закона в Държавен вестник, в които ще бъдат уредени новите условия и ред за провеждане на търгове за продажба на земеделски земи от ДПФ на притежатели на компенсаторни инструменти.

Относно въпроса, предоставяло ли е Министерството на земеделието, храните и горите възможност за осъществяване на плащания с КЗ и ЖКЗ по отделни сделки, следва да се има предвид, че в действащите разпоредби на ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ не е предвидена друга възможност за плащане с тези видове компенсаторни инструменти, освен при търговете за продажба на земеделски земи от ДПФ, каквито видно от гореизложеното, след измененията на чл. 35 от ЗСПЗЗ, не са провеждани.

